

พระราชบัญญัติ
เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นโบราณมงคล
นพรัตน์ราชวรภรณ์
พุทธศักราช ๒๕๕๔

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๐)
อาทิตย์ทิพอาภา
พล. อ. พิษยนตรีโยธิน
ตราไว้ ณ วันที่ ๒๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๔
เป็นปีที่ ๘ ในรัชกาลปัจจุบัน

เล่ม ๕ หน้า ๑๕๔๘ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๔๘๔

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรแก้ไขกฎหมายว่าด้วย เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นโบราณมงคลนพรัตน์ราชวราภรณ์

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นโบราณมงคลนพรัตน์ราชวราภรณ์ พุทธศักราช ๒๔๘๔”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติสำหรับ เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นโบราณมงคลนพรัตน์ราชวราภรณ์ รัตนโกสินทรศก ๑๑๒ และบรรดากฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่น ๆ ในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประธานของเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นโบราณมงคลนพรัตน์ราชวราภรณ์

วันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๔๔ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๘ หน้า ๑๕๕๘

และทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจที่จะพระราชทาน และเรียกคืน
เครื่องราชอิสริยาภรณ์

มาตรา ๕ เครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้มีจำนวน ๒๗ สำหรับ
พระมหากษัตริย์ ๑ อีก ๒๖ สำหรับพระราชทานพระบรมวงศ์
ผู้ใหญ่และข้าราชการชั้นผู้ใหญ่

ผู้ซึ่งจะได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้ จะ
ต้องเป็นพุทธมามกะ

มาตรา ๖ เครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้ มีลักษณะดังต่อไปนี้ คือ

สำหรับพระมหากษัตริย์

มีลักษณะอย่างสำหรับพระราชทานฝ่ายหน้า แต่มีพระ
สังวาลย์นพรัตน์เป็นพระสังวาลย์แฝด มีดอกประจำยาม
ประดับเพ็ชร์ ๑ ทับทิม ๑ มรกต ๑ บุศราคัม ๑ โกเมน ๑
นิล ๑ มุกดา ๑ เพทาย ๑ ไพฑูรย์ ๑ ถิ่นสลักกันไปอย่าง
ละดอก ทรงเหนือพระอังษขาขวาเฉียงลงทางซ้าย

สำหรับพระราชทานฝ่ายหน้า

๑. มหานพรัตน์ ด้านหน้าเป็นดอกประจำยาม ๘ ดอก
ประดับทับทิม ๑ มรกต ๑ บุศราคัม ๑ โกเมน ๑ นิล ๑

มุกดา ๑ เพทาย ๑ ไพฑูรย์ ๑ ใจกลางเป็นเพชรร่วมพลอย
๕ อย่าง ด้านหลังลงยาสีแดง สีเขียว สีน้ำเงิน และอูณา
โลมอยู่กลาง มีจุดมุกฏประดับเพชรอยู่เบื้องบน ห้อย
กับแพรแถบกว้าง ๑๐ เซนติเมตร สีเหลือง ขอบเขียว มี
ริ้วแดงและน้ำเงิน คั่นในระหว่างสีเหลือง และขอบเขียวขึ้น
สะพานบ่าขวาเฉียงลงทางซ้าย

๒. ดารานพรัตน เป็นรูปดารา ๘ แฉก ทำด้วยเงิน
จำหลักเป็นเพชรสร้าง กลางเป็นดอกประจายามฝังพลอย ๘
อย่าง ใจกลางเป็นเพชรเหมือนขานพรัตนประดับที่อก
เสื้อเบื้องซ้าย และ

๓. แหวนนพรัตน ทำด้วยทองคำเนื้อสูง

สำหรับพระราชทานฝ่ายใน

๑. มหานพรัตน มีลักษณะอย่างสำหรับพระราชทาน
ฝ่ายหน้า ห้อยกับแพรแถบกว้าง ๑.๕ เซนติเมตร สะพาน
บ่าขวาเฉียงลงทางซ้าย หรือห้อยกับแพรแถบสีเดียวกัน
กว้าง ๓ เซนติเมตร ผูกเป็นรูปแมลงปอประดับเสื้อที่หน้า
บ่าซ้าย

๒. ดารานพรัตน์ มีลักษณะอย่างสำหรับพระราชทาน
ฝ่ายหน้า ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย

เครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้มีอักษรย่อว่า น.ร.

มาตรา ๗ ผู้ซึ่งได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์
นี้ ให้มีประกาศนียบัตร ทรงลงพระปรมาภิไธยและประทับ
พระราชลัญจกร

มาตรา ๘ เมื่อผู้ซึ่งได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยา
ภรณ์นี้วายชนม์ ผู้รับมรดกจะต้องส่งเครื่องราชอิสริยา
ภรณ์นี้คืนภายในกำหนดสามสิบวัน ถ้าส่งคืนไม่ได้ด้วยประ
การใด ๆ กองมรดกจะต้องรับผิดชอบ

มาตรา ๙ ในกรณีที่ทรงเรียกเครื่องราชอิสริยาภรณ์
นี้คืนตามความในมาตรา ๘ ถ้าผู้รับพระราชทานส่งคืนไม่ได้
ด้วยประการใด ๆ ผู้รับพระราชทานจะต้องใช้ราคาเครื่อง
ราชอิสริยาภรณ์นั้น

มาตรา ๑๐ บรรดาผู้ซึ่งได้รับพระราชทานเครื่องราช
อิสริยาภรณ์นี้อยู่แล้วในวันใช้พระราชบัญญัตินี้ มีสิทธิ
และหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ทุกประการ

เล่ม ๕๘ หน้า ๑๕๕ ๒ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๔๘๕

มาตรา ๑๑ ให้ นายกรัฐมนตรี รักษาการ ให้เป็นไปตาม
พระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี